

Univerza v Ljubljani
Pravna fakulteta
Študentski svet

Datum: 11. 8. 2021

ZAPISNIK

5. korespondenčne seje Študentskega sveta Pravne fakultete Univerze v Ljubljani

Seja je potekala od **četrтка, 23. 9. 2021, od 20.30 ure do petka, 24. 9. 2021, do 20.30 ure.**

Na seji so glasovali:

Neža Avbelj, Urban Lečnik Spaić, Kristjan Briški, Nika Podakar, Sara Gorinjac, Žiga Hrovat, Andrej Fatur, Kiar Istinič, Beluar Nasufi

Predlog sklepa št. 1:

ŠSPF sprejema Pravilnik o spremembah Pravilnika o volitvah v ŠSPF

Rezultati glasovanja:

ZA: 7

PROTI: 2

VZDRŽANI: 0

Sklep št. 1 sprejet.

Ljubljana, 11. 10. 2021

Sara Gorinjac
Predsednica ŠSPF

K glasovanju je članica ŠS PF Nika Podakar priložila obrazložitev glasu, ki se ji pridružuje tudi član ŠS PF Urban Lečnik Spaic:

Glasovala sem proti sprejetju *Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o volitvah v Študentski svet Pravne fakultete*. Svojo odločitev sem sprejela na podlagi predlagane spremembe iz tretjega odstavka 5. člena omenjenega akta. Ta sprememba posega v določbo tretjega odstavka 12. člena veljavnega Pravilnika o volitvah v Študentski svet Pravne fakultete, ki ureja potek volitev. Konkretnije želi sprememba skrajšati minimalno časovno dobo v kateri mora biti volišče odprto oz. informacijski sistem za izvedbo volitev dostopen, da volilec lahko uresniči svojo aktivno volilno pravico in odda svoj glas.

Do sedaj je Pravilnik o volitvah v Študentski svet Pravne fakultete urejal, da se volišče odpre ob deveti uri na dan volitev in zapre ob šestnajsti uri istega dne. To pomeni, da mora biti volišče odprto 7 ur. Predlagana sprememba pa določa le, da mora biti dostop do volišča ali informacijskega sistema za izvedbo volitev omogočen najmanj 4 ure. Besedna zveza »najmanj 4 ure« sicer omogoča, da je volišče na dan volitev dostopno tudi 7 ur ali celo več. Vendar je pri tem potrebno vedeti, da takšna določba omogoča, da je čas dostopnosti do volišča odvisen od vsakokratnega volilnega odbora Pravne fakultete. Takšna ureditev omogoča celo, da je volišče na dan volitev dostopno le 4 ure in s tem je pravni normi iz Pravilnika o volitvah v Študentski svet Pravne fakultete zadoščeno. Čeprav bi takšna ureditev pomenila spoštovanje pravne norme pa se z njo ne morem strinjati. Menim namreč, da sprememba, ki omogoča do 43% zmanjšanje časa dostopa do volišča glede na obstoječe stanja, pomeni poseg v aktivno volilno pravico študentov naše fakultete.

Aktivna volilna pravica je pomembna pravica za vsakega volilnega upravičenca. Z njo lahko posredno, preko svojih predstavnikov, vpliva na ureditev skupnosti v kateri biva in deluje. Zato aktivne volilne pravice pri volitvah v Študentski svet fakultete ni mogoče zanemariti. Ena izmed skupnosti v kateri študent biva in deluje je vsekakor tudi njegova fakulteta. Tam se odvija njegovo študijsko življenje, katerega vsaj v nekem delu sooblikuje tudi Študentski svet fakultete.

Volilna pravica, tudi aktivna, je urejena v 43. členu Ustave republike Slovenije. Pri volitvah v Študentski svet fakultete pa jo dodatno urejata *Pravilnik o volitvah predstavnikov študentov v študentske svete članic in organe članic Univerze v Ljubljani*, ki materijo ureja na ravni Univerze v Ljubljani, ter *Pravilnik o volitvah v Študentski svet Pravne fakultete*, ki materijo ureja na ravni Pravne fakultete UL. Iz obeh pravilnikov je mogoče razbrati, da imajo aktivno pravico vsi študenti članice, v primeru Pravne fakultete torej vsi študenti Pravne fakultete. Dodatnih pogojev glede uresničevanja aktivne volilne pravice ni, in sicer v nobenem izmed naštetih pravnih aktov.

Pri aktivni volilni pravici ni ključno, da jo volilec na normativni ravni zgolj ima, temveč predvsem, da to pravico lahko uresničuje. Če volilec svoje aktivne volilne pravice ne more uresničevati, ne moremo trditi, da jo zares ima, saj je takšna pravica zgolj mrtva črka na papirju. Ker aktivna volilna pravica nosi velik pomen je pomembno, da te pravice ni mogoče le uresničevati, temveč, da je to uresničevanje učinkovito. Volilec mora imeti možnost učinkovito uresničevati svojo aktivno volilno pravico, torej mora imeti resnično življenjsko možnost oditi na volišče in oddati svoj glas.

Uresničevanje aktivne volilne pravice je seveda omejeno z nekaterimi razumnimi omejitvam. Ena izmed teh omejitev je narava volilne pravice, saj gre za individualno pravico, katero je mogoče uresničevati zgolj kolektivno. Prav tako ne bi bilo razumno pričakovati, da bo volišče na dan volitev odprto 24 ur, vendar pa je pri tem potrebno biti pozoren, da pretirana časovna omejitev dostopa do volišča volilcem ne onemogoča, da obiščejo volišče in oddajo svoj glas.

Mejo med razumno omejitvijo in pretiranim omejevanjem dostopa do volišča je težko začrtati. Z gotovostjo pa lahko trdim, da dostop do volišča v obsegu 7 ur zagotavlja dovolj časa, da volilec obišče svoje volišče in odda svoj glas, ter da ureditev, ki (vsaj teoretično) omogoča, da se dostop do volišča zameji na 4 ure, vsem volilcem ne omogoča, da oddajo svoj glas. To lahko podkrepim tudi z ureditvijo urnika na Pravni fakulteti, kjer študent zaradi narave porazdelitve študijskih obveznosti lažje najde čas za obisk volišča, če je to odprto 7 ur, kot če je odprto le 4 ure.

Potrebno je poudariti, da naj bi si pravna ureditev volitev prizadevala k čim večji volilni udeležbi. Ta pa bo višja, če bo volišče dostopno dalj časa. Argument, da večina volilcem uresniči svojo aktivno volilno pravico v določenem ozkem časovnem obdobju, najpogosteje v času kosila, ne vzdrži. Kajti to, da večina volilcev odda svoj glas v določenem ozkem časovnem obdobju, ne pomeni in ne more pomeniti, da vsi volilni upravičenci svoj glas oddajo v tistem časovnem obdobju. Posledično to pomeni omejevanje aktivne volilne pravice tistih volilnih upravičencev, ki oddajo svoj glas bodisi zelo zgodaj bodisi zelo pozno. Povedano drugače, mar je aktivna volilna pravica tistega, ki svoj glas odda ob 12.00 več vredna od volilne pravice tistega, ki svoj glas odda ob 15.30? Ko tehtamo praktičnost (izvzete so logične omejitve v smislu kolektivnega izvrševanja volilne pravice ipd.) časovne komponente odprtja volišč in učinkovito izvrševanje aktivne volilne pravice, praktičnost ne more in ne sme prevladati nad tako pomembno pravico.

Naj pripomnim, da bi ureditev, ki bi namesto določbe »volišče je dostopno od ure x do ure y « določala »volišče je dostopno xy ur« podprla, če bi to pomenilo, da je

volišče dostopno dovolj dolgo, da lahko trdimo, da je aktivno volilno pravico mogoče učinkovito uresničevati. Čisto konkretno, če bi se sprememba glasila »volišče je na dan volitev dostopno 7 ur« bi takšno spremembo najverjetneje podprla. Menim namreč, da ni toliko ključen čas odprtja in zaprtja volišča, temveč koliko časa je volišče odprto.

Pravilnik o volitvah v Študentski svet Pravne fakultete predstavlja napram Pravilniku o volitvah predstavnikov študentov v študentske svete članic in organe članic Univerze v Ljubljani specialnejši predpis. V skladu z načelom *lex specialis derogat legi generali* je ureditev v specialnem predpisu, ki za volilca omogoča ugodnejše pogoje glede dostopa do volišča napram generalnemu predpisu povsem primerna. Konkretno, če Pravilnik o volitvah predstavnikov študentov v študentske svete članic in organe članic Univerze v Ljubljani navaja, da so volišča odprta vsaj 4 ure, lahko Pravilnik o volitvah v Študentski svet Pravne fakultete določa, da so volišča odprta 7 ur, ne more pa določati, da so volišča odprta 3 ure.

Za volilca ugodnejši pogoji v Pravilniku o volitvah v Študentski svet Pravne fakultete napram Pravilniku o volitvah predstavnikov študentov v študentske svete članic in organe članic Univerze v Ljubljani so določeni že vsaj od leta 2019 (glej tretji odstavek 10. člena Pravilnika o volitvah predstavnikov študentov v študentske svete članic in organe članic Univerze v Ljubljani, sprejet 12. 9. 2019). Ugodnejša ureditev obstaja že vsaj dve leti in tokrat niso bili podani nobeni argumenti za spremembo Pravilnika o volitvah v Študentski svet Pravne fakultete, ki niso mogli biti podani že prej.

Do zdaj veljavna ureditev na Pravni fakulteti je bila tudi skladna z ureditvijo drugih fakultet v okviru Univerze v Ljubljani. Poslovnik Študentskega sveta Fakultete za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani v 11. členu navaja, da so volilna mesta odprta od 9. do 16. ure. Pravilnik o volitvah predstavnikov študentov v Študentski svet Fakultete za računalništvo in informatiko, Univerza v Ljubljani pa v svojem 9. členu navaja, da se volišče odpre ob deveti uri na dan volitev in zapre ob šestnajsti uri istega dne. Medtem ko, Pravilnik o volitvah v študentski svet Fakultete za družbene vede v 10. členu navaja, da se volišče odpre ob deveti uri na dan volitev in zapre ob šestnajsti uri istega dne. Podobno pa tudi Pravilnik o volitvah predstavnikov študentov v Študentski svet in organe Fakultete za Upravo (PVPŠ-2) v 12. členu navaja, da je volišče na dan volitev praviloma odprto med deveto in šestnajsto uro. Predsednik volilnega odbora lahko odloči, da bo volišče odprto tudi dlje časa. V okviru obravnave predlagane spremembe niso bili podani argumenti zakaj bi bilo smiselno, da se ureditev na Pravni fakulteti razlikuje od ureditve na drugih primerljivih fakultetah.